

G7 finanšu ministri apņemas īstenot 1. un 2. pīlāru, t.sk. "vismaz" 15% globālo minimālo nodokļa likmi 2/24/21

Direktore transfertcenu nodaļā, PwC

Latvija

Tatjana Koncevaja

G7 finanšu ministri 5. jūnijā izsludināja vienošanos, ar kuru grupas dalībvalstis apņemas ieviest jaunas nodokļu uzlikšanas tiesības, kas tām ļaus daļu no lielo starptautisko uzņēmumu gūtās peļņas novirzīt uz tirgiem (t.i., apgrozījuma rašanās vietām – "1. pīlārs"), un globāli ieviest vismaz 15% minimālo nodokļa likmi ("2. pīlārs"). Šī sanāksme centās noskaidrot, vai ASV nostāja attiecībā uz ESAO lekļaujošā satvara projektu "Digitalizētās ekonomikas aplikšana ar nodokļiem" palīdzēs dalībvalstīm rast kopēju pamatu vienošanās panākšanai.

Savā komunikē G7 finanšu ministri atzīmēja apņemšanos "panākt taisnīgu risinājumu attiecībā uz nodokļu iekasēšanas tiesību sadali, piešķirot tirgus valstīm tiesības aplikt vismaz 20% no peļņas, kas pārsniedz 10% peļņas normu lielākajiem un pelnošākajiem starptautiskajiem uzņēmumiem. Mēs nodrošināsim pienācīgu koordināciju starp jaunā starptautiskā nodokļu regulējuma piemērošanu visiem uzņēmumiem un visu digitālo pakalpojumu nodokļu atcelšanu, kā arī citus būtiskus līdzīgus pasākumus. Mēs arī apņemamies globāli ieviest vismaz 15% minimālo nodokli katrai valstij."

Novērojumi

Vienošanās ietvaros būtu rūpīgi jāizstrādā politiskie kompromisi, jo tās rezultātā dažādas valstis atsevišķos jautājumos būtu gan ieguvējas, gan zaudētājas. Vismaz teorētiski lielās attīstītās valstis varētu iegūt priekšrocības no tā, ka lielākie tirgi piesaistītu lielāko daļu jauno ienākumu, kas pārdaļīti saskaņā ar 1. pīlāru. Atbilstoši 2. pīlāram daudzas no šīm valstīm jau piemēro augstākas nodokļu likmes – tās bieži vien ir grupas galvenā uzņēmuma valstis, kurām būtu jāsaņem liela daļa no papildinājuma, kas attiecas uz zemu nodokļu jurisdikcijām (ja tāds būs). Turpretī mazākas valstis (piemēram, Īrija, Šveice, Singapūra) saskaņā ar 1. pīlāru varētu zaudēt nodokļu ieņēmumus un 2. pīlāra dēļ saskartos ar sīvāku konkurenci par iekšējiem ieguldījumiem. Turklāt nav skaidrs, vai no šī vienošanās kaut ko iegūs jaunattīstības valstis.

G7 dalībvalstīm (Vācijai, Francijai, Itālijai, Lielbritānijai, Japānai, Kanādai, ASV) nav formālu pilnvaru izstrādāt citām valstīm saistošu vienošanos, jo pilnvarotā grupa ir G20, lai gan šo septiņu pasaules ekonomikas smagsvaru rīcība bieži vien būtiski ietekmē globālus jautājumus.

Vienošanās nākamās svarīgās pārbaudes ir ESAO lekļaujošā satvara sanāksmes jūnija beigās un G20 finanšu ministru tuvākā sanāksme 9.–10. jūlijā Venēcijā. ESAO projekta virzību vairāk spētu ietekmēt jebkāds G20 lēmums. Šīs grupas sastāvā ir tādas valstis kā Brazīlija, Ķīna, Indija un Krievija, kuras līdz šim ir bremzējušas dažus 1. un 2. pīlāra ietvaros apspriestos pasākumus. G20 valstis veido lielāko daļu no pasaules ekonomikas investīcijām, ražošanas un uzņēmumu ienākuma nodokļa ("UIN") bāzes, tāpēc jūlija vienošanās lielā mērā palīdzētu panākt vienprātību par to, kā galvenokārt attīstītās valstis plāno mazināt izskanējušo neapmierinātību ar pašreizējo starptautisko nodokļu regulējumu. Taču, ņemot vērā dažas joprojām neatrisinātās domstarpības, tostarp neērto jautājumu par dažādu G20 dalībvalstu digitālo pakalpojumu nodokļu atcelšanu, nav skaidrs, cik detalizētu vienošanos finanšu ministri spētu panākt. Daži

sarežģīti un svarīgi lēmumi, visticamāk, tiks atliki līdz oktobrim.

Tādējādi, lai gan valstu amatpersonas un plašsaziņas līdzekļi šo vienošanos ir nodēvējuši par "vēsturisku" un pauduši pārliecību, ka tās ieviešana pasaulē ir neizbēgama, un nenoliedzami ir vērojama virzība uz priekšu, valstu starpā joprojām ir daudzas politiskas un tehniskas domstarpības, kas būs jānovērš, lai panāktu patiesu vienprātību. Pastāv arī ieviešanas problēma, jo ES kā svarīgam ekonomiskās varas blokam ir vienprātīgi jāpiekrīt veikt nepieciešamos direktīvu grozījumus nodokļu jautājumos. Līdz šim vairākas dalībvalstis ir stingri iebildušas pret globālu minimālo nodokli, kas ierobežotu viņu suverenitāti noteikt savas UIN likmes, īpaši tad, ja panāktā vienošanās nosaka 15% vai lielāku likmi.

Secinājums

Lai gan G7 sanāksmes paziņojumiem tiek pievērsta liela uzmanība, daudz svarīgāka norāde uz iespēju sagaidīt būtiskas UIN izmaiņas izrietēs no lēmumiem, ko jūnija beigās pieņems Iekļaujošajā satvarā un jūlijā – G20 finanšu ministru sanāksmē. Pat ja jūlijā tiks panākta vienošanās, vēl būs jālemj par citiem svarīgiem dizaina elementiem. Mēs arī prognozējam, ka koordinācijai starp jaunā regulējuma piemērošanu un digitālo pakalpojumu nodokļu atcelšanu varētu būt pašai sava dinamika. Jaunā regulējuma ieviešana, visticamāk, prasīs vairākus gadus un radīs papildu sarežģījumus globāli iesaistītajiem nodokļu maksātājiem, jo maz ticams, ka valstis jauno regulējumu ieviesīs pilnīgi vienādi un vienādos terminos.

Lai padziļināti apspriestu G7 finanšu ministru vienošanās iespējamo ietekmi uz jūsu uzņēmumu, lūdzam sazināties ar PwC transpercenu nodaļas vadītāju Tatjanu Koncevaju.